

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autor: Daniel Král

Název práce: Optical and magneto-optical properties of Heusler compounds

Studijní program a obor: Fyzika, Optika a optoelektronika

Rok odevzdání: 2017

Jméno a tituly vedoucího: RNDr. Martin Veis, Ph.D.

Pracoviště: Fyzikální ústav UK, Ke Karlovu 5, 121 16 Praha 2

Kontaktní e-mail: veis@karlov.mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího/oponenta:

Cílem diplomové práce Daniela Krále bylo systematické studium vlivu strukturních parametrů na optické a magnetooptické vlastnosti vybraných Heuslerových slitin. Jako předmět studia byly vybrány tenké vrstvy $\text{Co}_2\text{FeGa}_{0.5}\text{Ge}_{0.5}$ a objemové vzorky Fe-Mn-Ga. V prvním případě byl zkoumán vliv strukturního neuspořádání indukovaného pomocí různých depozičních podmínek, ve druhém případě byl zkoumán vliv nahrazení Ni atomů ve slitině Ni-Mn-Ga atomy Fe.

Student se nejdříve seznámil se základními fyzikálními vlastnostmi Heuslerových slitin a jejich strukturními neuspořádáními nastudováním příslušné literatury. Dále nastudoval teorie popisu polarizovaného světla, magnetooptických jevů a šíření světla v anizotropních prostředích, s jejichž pomocí poté analyzoval naměřená data.

V experimentální části práce se student prakticky seznámil s metodou magnetooptické spektroskopie s rotujícím analyzátozem. Sestavil experimentální uspořádání pro měření spekter polárního Kerrova magnetooptického jevu. Dále navrhl a sestavil magnetooptický magnetometr schopný měření hysterezních smyček v polárním i longitudinálním uspořádání. Úspěšně také zvládl experimenty spektroskopické elipsometrie.

Experimentální výsledky získané pro sérii vzorků $\text{Co}_2\text{FeGa}_{0.5}\text{Ge}_{0.5}$ jasně ukázaly na změny v elektronové struktuře materiálu v závislosti na podmínkách jeho přípravy. Tyto změny byly dány do souvislosti s různou mírou strukturního neuspořádání materiálu pro různé depoziční podmínky. Porovnání naměřených výsledků s výpočty z prvních principů tento závěr potvrdilo. Optické a magnetooptické metody se proto zdají být zajímavou alternativou klasických rentgenových metod pro určování výskytu strukturního neuspořádání v látce. Já osobně toto považuji za největší přínos předkládané práce.

Experimentální výsledky získané pro slitinu Fe-Mn-Ga velmi pěkně demonstrovaly drastickou změnu magnetooptických vlastností při nahrazení atomu Ni ve slitině Ni-Mn-Ga atomem Fe. I když se jedná o stejnou třídu materiálu vykazující též martenzitickou transformaci, jeho elektronová i magnetická struktura je odlišná. Na rozdíl od Ni-Mn-Ga je ve slitině Fe-Mn-Ga dominantní příspěvek volných elektronů k jeho magnetooptickým vlastnostem.

Vzhledem k nezanedbatelnému významu získaných výsledků byly závěry práce částečně publikovány v článku v impaktovaném časopise IEEE Transactions on Magnetism, přičemž další dvě publikace jsou nyní v přípravě. Student též výsledky prezentoval formou posteru na vědeckých konferencích v Německu a Anglii.

Student docházel do laboratoře pravidelně a pracoval na zadaném pracovním úkolu s velkým zaujetím. Splnil tím všechny body zadání diplomové práce. Proto hodnotím jeho práci jako velmi zdařilou.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

Práci

- doporučuji
 nedoporučuji
uznat jako diplomovou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

- výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího: Praha, 7.6. 2017

